

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Riigihalduse minister
määrus
algtekst-terviktekst
06.12.2022
24.03.2023
RT I, 03.12.2022, 17

Kohaliku omavalitsuse üksustele Ukraina sõjapõgenikele eluruumide korrastamiseks toetuse andmise tingimused ja kord

Vastu võetud 30.11.2022 nr 55

Määrus kehtestatakse [riigieelarve seaduse](#) § 53¹ lõike 1 alusel.

§ 1. Määruse reguleerimisala

Määrusega kehtestatakse kohaliku omavalitsuse üksustele välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduse § 52 lõike 3 alusel antud Vabariigi Valitsuse korralduses nimetatud Ukrainast sõjalise konflikti tõttu alates 2022. aasta 24. veebruarist Eestisse saabunud rahvusvahelise kaitse taotlemise õigusega isikutele ning enne 2022. aasta 24. veebruari Eestisse lühiajaliselt Ukrainast Eestisse saabunud, aga sõja tõttu Eestisse jäänud isikutele (edaspidi *Ukraina sõjapõgenik*) eluruumide soetamiseks ja korrastamiseks toetuse andmise tingimused ja kord.

§ 2. Toetuse andmise eesmärk

Toetuse andmise eesmärk on kohaliku omavalitsuse üksuste kaasabil eluruumide kasutusse võtmine Ukraina sõjapõgenikele püsiva elamispinna pakkumiseks.

§ 3. Toetatavad tegevused

(1) Toetust antakse kohaliku omavalitsuse üksusele §-s 2 nimetatud eesmärgil ja §-s 1 nimetatud tingimustele vastava Ukraina sõjapõgeniku majutamise korral järgmiste tegevuste kulude katteks:

- 1) eluruumi üürimisel ja allüürile andmisel üürikulu tasumiseks;
- 2) eluruumis korrashoiutööde, parenduste või muudatuste tegemiseks või nende tegemiseks remonditoetuse andmiseks, kui kohaliku omavalitsuse üksus annab eluruumi üürile või allüürile;
- 3) eluruumi kohaliku omavalitsuse üksuse omandisse soetamiseks.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud tegevuste eelduseks on kohaliku omavalitsuse üksuse ja eraõigusliku isiku omandis oleva eluruumi omaniku (edaspidi *eraomanik*) vahel üürilepingu sõlmimine, millega kohaliku omavalitsuse üksus saab õiguse anda eluruum allüürile, või kirjalik nõusolek kokkuleppeliste eluruumi korrashoiutööde, parenduste ja muudatuste (edaspidi *remonttööde*) tegemiseks.

(3) Toetuse andmise tingimuste ja korralduse või remonttööde täpsustamiseks sõlmivad kohaliku omavalitsuse üksus ja eraomanik vajadusel lõike 1 punktis 2 nimetatud tegevusteks eraldi toetuse andmise ja kasutamise lepingu.

§ 4. Eluruumile esitatavad tingimused

(1) Ukraina sõjapõgenikule püsiva majutuse pakkumiseks eluruumina kasutamiseks sobilik § 3 lõikes 1 nimetatud tegevuste tulemusel kasutusele võetav ruum (edaspidi *eluruum*) peab vastama järgmistele tingimustele:

- 1) see on kohaliku omavalitsuse üksuse või kohaliku omavalitsuse valitseva mõju all oleva üksuse omandis või omandamisel olev eluruum või eluruum, mis on eraomandis, kuid mille on kohaliku omavalitsuse üksus või tema valitseva mõju all olev üksus üürile võtnud;
- 2) see ei vasta toetuse taotlemise ajal tingimustele, mis on sätestatud majandus- ja taristuministri 2. juuli 2015. a määruses nr 85 „Eluruumile esitatavad nõuded” või ei ole muul moel elamu seisundit arvestades eelnevate väiksemahuliste remonttöödeta elamiseks sobiv;
- 3) see ei asu alates 18 korteriga kortermajas, milles on poolte korterite ja muudel juhtudel rohkem kui kolme neljandiku korterite kasutamisest loobunud ning korterelamut ei ole tehniliselt või majanduslikult otstarbekas rekonstrueerida.

(2) Toetusega soetatud eluruumi kohta ei kehti lõike 1 punkt 2.

(3) Paragrahvi 3 lõikes 1 nimetatud toetatavate tegevuste tulemusena kasutusele võetav eluruum peab § 10 lõikes 1 nimetatud tähtajal vastama majandus- ja taristuministri 2. juuli 2015. a määruses nr 85 „Eluruumile esitatavad nõuded” sätestatule.

(4) Kohaliku omavalitsuse üksus võib kehtestada täpsustatud tingimused eraomandis eluruumide leidmiseks Ukraina sõjapõgenike majutamiseks.

§ 5. Toetuse andmise eelarve ja toetuse piirsumma arvestamise põhimõtted

(1) Toetuse andmise eelarve 5 000 000 eurot jaotatakse kohaliku omavalitsuse üksuste vahel järgmiselt:

1) kohaliku omavalitsuse üksusele arvestatakse baastoetuseks 30 000 eurot;

2) punkti 1 kohaselt jaotatavast osast üle jäävast toetusteks planeeritud osast 50 protsenti jaotatakse kohaliku omavalitsuse üksuste vahel proportsionaalselt töökohtade keskmise arvuga kohaliku omavalitsuse üksuse territooriumil perioodil 2022. aasta jaanuarist kuni juunini;

3) punkti 1 kohaselt jaotatavast osast üle jäävast toetusteks planeeritud osast 50 protsenti jaotatakse kohaliku omavalitsuse üksuste vahel proportsionaalselt rahvastikuregistris elukoha registreerinud Ukraina sõjapõgenike arvuga 2022. aasta 28. oktoobri seisuga.

(2) Lõike 1 alusel arvatud summa on toetuse piirsumma, mis arvestatakse tuhande euro täpsusega. Toetuse piirsummad kohaliku omavalitsuse üksuste lõikes on esitatud määruse lisas 1.

§ 6. Abikõlblikud kulud

(1) Abikõlblikud on järgmised kulud:

1) remonditava ruumi ekspertiisi ja ehitusprojekti tellimise kulu;

2) kulu lammutustöödele, sealhulgas ehitusprügi koristus, ehitustööd ja kommunikatsioonide paigaldamine eluruumi viimiseks vastavusse § 4 lõikes 3 nimetatud nõuetega;

3) eluruumi korrashoiutööd vastavalt ehitusseadustiku §-le 6;

4) eluruumi soetamise kulu;

5) hädavajaliku sisustuse ja mööbli soetamise kulu;

6) üürikulu vastavalt § 10 lõikele 2 või antav remonditoetus vastavalt § 10 lõikele 4;

7) halduskulu 200 eurot toetusega renoveeritud eluruumi või ühiselamu toa kohta.

(2) Abikõlblikud ei ole väikeinventari soetamise kulu ega kommunaalkulud.

(3) Kui toetuse saaja on esitatud tegevuste osas käibemaksukohustuslane, kes saab ostetud kaupadelt ja teenustelt sisendkäibemaksu Maksu- ja Tolliametilt tagasi küsida, on käibemaks mitteabikõlblik kulu.

§ 7. Toetuse taotlemine

(1) Toetuse taotleja on kohaliku omavalitsuse üksus.

(2) Paragrahvi 5 lõikes 2 sätestatud toetuse piirsummast lahutatakse lisas 2 toodud vormil märgitud korterite arvu ja § 6 lõike 1 punktis 7 nimetatud piirmäära alusel arvatud halduskulu kogusumma.

(3) Taotletava toetuse maksimaalne suurus lõikes 2 nimetatud halduskulu kogusummat arvestamata on 400 eurot suletud netopinna ruutmeetri kohta. Toetuse maksimaalse suuruse rakendamiseks korrutatakse kohaliku omavalitsuse üksuse taotluses esitatud eluruumide ruutmeetrite arv 400-ga, aga antav toetus ei tohi ületada § 5 lõikes 2 sätestatud toetuse piirsummat või § 8 lõike 5 või 6 alusel määratud täiendava toetuse suurust, millest on maha lahutatud lõikes 2 nimetatud halduskulu kogusumma.

(4) Kui toetust taotletakse ühiselamu tüüpi hoones paiknevate eluruumide remondiks, võib toetust taotleda ka ühiselamu ühiskasutuses olevate ruumide remondiks. Ühiskasutuses olevate ruumide pindala arvestatakse lõikes 3 kehtestatud toetuse maksimaalse suuruse sisse.

(5) Toetuse taotlemisel omaosalust ei nõuta.

(6) Toetuse taotlemiseks esitab kohaliku omavalitsuse üksus lisas 2 toodud vormil taotluse Rahandusministeeriumile jooksvalt, aga mitte hiljem kui 2023. aasta 28. veebruaril.

(7) Kohaliku omavalitsuse üksus võib piirsummat ületavalt taotleda lisas 2 kehtestatud vormil täiendavat toetust.

(8) Rahandusministeerium kontrollib esitatud taotluse vastavust määrusele. Puuduste avastamisel või täiendava informatsiooni vajaduse korral teavitab Rahandusministeerium taotluse esitajat ja annab tähtaja puuduste kõrvaldamiseks.

§ 8. Toetuse andmise otsustamine ja väljamaksmine

- (1) Kui kohaliku omavalitsuse üksuse taotlus vastab määruse tingimustele ja taotletav toetus vastab § 7 lõikele 3, on tal õigus toetusele lisas 1 määratud toetuse piirsumma ulatuses.
- (2) Kui taotluses esitatud eluruum ei vasta määruse tingimustele või kohaliku omavalitsuse üksus ei ole § 7 lõikes 8 määratud tähtjaks taotluses puudusi kõrvaldanud, vähendab Rahandusministeerium kohaliku omavalitsuse üksusele lõikes 7 nimetatud toetuse suurust sellele eluruumile taotletud toetussumma võrra.
- (3) Kui taotletav toetuse kogusumma ületab § 5 lõike 2 alusel määratud toetuse piirsummat ja kohaliku omavalitsuse üksus ei ole § 7 lõike 7 alusel täiendavat toetust taotlenud, antakse toetust vastavalt piirsummale.
- (4) Kui taotletav toetus ruutmeetri kohta on suurem kui § 7 lõike 3 alusel arvatud summa, siis lõikes 7 nimetatud toetuse andmise otsuses korrutatakse lisas 2 märgitud ruutmeetrid 400-ga.
- (5) Kui toetuse andmise eelarvest jääb 2023. aasta 28. veebruari seisuga vahendeid üle seetõttu, et kõik kohaliku omavalitsuse üksused ei esita taotlust või nad taotleavad toetust § 5 lõike 2 alusel arvatud toetuse piirsummast väiksemas summas, antakse § 7 lõikes 7 sätestatud juhul kohaliku omavalitsuse üksusele täiendavat toetust vastavalt taotlusele.
- (6) Kui § 7 lõikes 7 sätestatud juhul kohaliku omavalitsuse üksuste täiendavalt taotletav toetussumma ületab summat, mille kohaliku omavalitsuse üksused on jätnud 2023. aasta 28. veebruariks kasutamata, jaotatakse täiendav toetussumma proportsionaalselt kohaliku omavalitsuse üksuste vahel vastavalt täiendavalt taotletud toetuse suurusele.
- (7) Toetuse andmise otsus tehakse riigihalduse ministri käskkirjaga ja selles märgitakse muu hulgas kohaliku omavalitsuse üksusele antava toetuse suurus ning toetatavate ruutmeetrite ja eluruumide arv.
- (8) Rahandusministeerium kannab lõikes 7 nimetatud käskkirjaga antud toetuse kohaliku omavalitsuse üksustele üle viie tööpäeva jooksul käskkirja kinnitamisest arvates.

§ 9. Toetuse kasutamine

- (1) Toetust võib kasutada abikõlblike kulude katmiseks, mis on tehtud § 8 lõikes 7 nimetatud käskkirjaga toetuse andmise päevast alates kuni 2023. aasta 31. detsembrini.
- (2) Kui eluruumi remonttööde lõpetamisel või eluruumi soetamisel selgub, et osa § 8 lõike 7 alusel kinnitatud toetussummast jääb pärast taotluses esitatud kulude tegemist kasutamata, võib kohaliku omavalitsuse üksus toetuse jääki kasutada määruse tingimustele vastava muu eluruumi renoveerimiseks või selle kulude osaliseks katmiseks Rahandusministeeriumile taotlust esitamata.
- (3) Lõikes 2 nimetatud juhul toetuse jäägi kasutamisel ei rakendu §-s 10 sätestatud tingimused.

§ 10. Eluruumi kasutamise tingimused

- (1) Paragrahvi 3 lõikes 1 nimetatud toetatavate tegevuste tulemusena peab eluruum olema kasutuselevõtuks valmis hiljemalt 2023. aasta 31. oktoobriks.
- (2) Eraomanikult eluruumi üürimise korral võib kohaliku omavalitsuse üksus teha kuni 12 kuu üüri summa ettemaksu. Ettemaksu eelduseks on § 3 lõikes 2 sätestatud tingimustel kehtiva tüürilepingu olemasolu kohaliku omavalitsuse üksuse ja eraomaniku vahel.
- (3) Eraomanikult eluruumi üürimisel peab üüri suurus vastama piirkondlikule turuhinnale ning see ei tohi olla suurem kui 12 eurot kuus ruutmeetri kohta.
- (4) Eraomanikule eluruumi remonttöödeks antav toetus ei tohi olla suurem kui 144 eurot ruutmeetri kohta.
- (5) Eraomandis eluruumi kohta võib korraga rakendada ühte lõikes 2 või 4 tegevust.
- (6) Kohaliku omavalitsuse üksus on kohustatud eluruumi kasutamisevalmidusest ja kavandatava üürimise suurusest teavitama Sotsiaalkindlustusametit ja Rahandusministeeriumi kümne päeva jooksul eluruumi kasutuselevõtu kuupäevast alates.
- (7) Kohaliku omavalitsuse üksus peab tagama eluruumi valmisoleku Ukraina sõjapõgeniku majutamiseks vähemalt 12 kuuks lõike 6 alusel kasutusvalmidusest teavitamise päevast alates.
- (8) Kohaliku omavalitsuse üksus paigutab koostöös Sotsiaalkindlustusametiga lõikes 7 nimetatud perioodil eluruumi Ukraina sõjapõgeniku.

(9) Kohaliku omavalitsuse üksus on kohustatud lõikes 7 nimetatud perioodil teavitama Sotsiaalkindlustusametit Ukraina sõjapõgeniku lahkumisest eluruumist kümne päeva jooksul põgeniku lahkumise päevast alates.

(10) Kui lõikes 7 nimetatud perioodi lõppemisel ei ole eluruumi Ukraina sõjapõgenikku majutatud või eluruumi kasutanud Ukraina sõjapõgenik on lahkunud, võib kohaliku omavalitsuse üksus eluruumi kasutada muudele isikutele munitsipaalaluruumi pakkumiseks või eraomanikult eluruumi üürimise korral üürilepingu lõpetada.

§ 11. Aruandlus

Kohaliku omavalitsuse üksus esitab Rahandusministeeriumile lisas 2 kehtestatud vormil toetuse kasutamise lõpparuande hiljemalt 2024. aasta 1. veebruaril. Lõpparuandes tuleb muu hulgas märkida § 9 lõikes 2 sätestatud toetuse jäägi kasutamine.

§ 12. Toetuse edasiandmine

Kohaliku omavalitsuse üksus võib saadud toetuse edasi anda majandustegevusega tegelevale üksusele järgmistel tingimustel:

- 1) abi antakse komisjoni määruse (EL) nr 1407/2013 alusel, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 352, 24.12.2013, lk 1–8), mille piirmäär on 200 000 eurot ettevõtja kohta kolme majandusaasta jooksul;
- 2) abi saaja tegevusvaldkond vastab komisjoni määruse (EL) nr 1407/2013 artiklile 1;
- 3) abi saaja vastab ühe ettevõtja mõistele vastavalt komisjoni (EL) määruse nr 1407/2013 artiklile 2;
- 4) abi andja peab järgima abi andmisel kumuleerimise kooskõla komisjoni (EL) määruse nr 1407/2013 artikliga 5;
- 5) abi andja peab abi andmisega seotud dokumente säilitama kümme aastat abi andmisest arvates;
- 6) antud abi tuleb registreerida riigiabi ja vähese tähtsusega abi registris.

§ 13. Nõuded toetuse kasutamisele

Kohaliku omavalitsuse üksus või §-s 12 nimetatud abi saaja on kohustatud:

- 1) võtma kolm võrreldavad hinnapakkumist, kui projekti maksumus on alla lihthanke piirmäära, välja arvatud juhul, kui tööd teeb kohaliku omavalitsuse üksus või konsolideerimisgruppi kuuluv üksus riigihangete seaduse §-s 12 sätestatud tingimustel ja kohaliku omavalitsuse hankekorra alusel;
- 2) vältima olukorda, kus tema tehingupartnerit (töövõtja, tarnija vms) võib pidada mingil põhjusel (sugulus, hõimlus, seotus juriidilise isikute kaudu vms) seotuks toetuse saaja või tema projektiga seotud ametiisikuga;
- 3) Rahandusministeeriumi nõudmisel tõendama toetust saanud eluruumi remontimise vajadust ja eluruumi seisu pärast remonti, et hinnata § 4 lõike 1 punktis 2 ja lõikes 3 sätestatud tingimuste täitmist;
- 4) võimaldama Rahandusministeeriumi nimetatud isikutel tutvuda kõigi toetuse saaja valduses olevate toetust saanud projektidega seotud dokumentidega, kui see on vajalik toetuse nõuetekohase kasutamise hindamiseks.

§ 14. Toetuse tagasinõudmine

(1) Rahandusministeerium võib esitada kohaliku omavalitsuse üksusele toetuse tagasinõude 10–100 protsendi ulatuses järgmistel juhtudel:

- 1) ilmneb asjaolu, mille korral taotlust ei oleks rahuldatud;
- 2) toetust on kasutatud mitteabikõlblikeks kuludeks;
- 3) kohaliku omavalitsuse üksus on jätnud määruse §-s 10 sätestatud tingimused osaliselt või täielikult täitmata;
- 4) toetus või osa toetusest on jäänud kasutamata § 9 lõikes 1 nimetatud tähtajaks;
- 5) kohaliku omavalitsuse üksus ei ole kinni pidanud §-s 13 nimetatud nõuetest.

(2) Kohaliku omavalitsuse üksus peab maksma tagasi toetuse tagasinõudmise otsuses nimetatud toetussumma 30 kalendripäeva jooksul otsuse kättesaamise päevast alates.

§ 15. Kohaliku omavalitsuse üksuse regressõigus

Kui §-s 14 sätestatud kohaliku omavalitsuse üksuselt toetuse tagasinõudmise on tinginud eraõigusliku isiku üürilepingu või toetuslepingu rikkumine, võib kohaliku omavalitsuse üksus nõuda üüri ettemakse või toetuse eraõiguslikult isikult tagasi võlaõigusseaduses või kohaliku omavalitsuse üksuse kehtestatud tingimuste ja korra kohaselt.

Riina Solman
Riigihalduse minister

Merike Saks
Kantsler

[Lisa 1](#) Toetuse piirsummad kohaliku omavalitsuse üksuste lõikes

[Lisa 2](#) Taotlusvorm